

EXPUNERE DE MOTIVE
la propunere legislativă privind reglementarea raporturilor juridice
dintre rudele în linie dreaptă aparținând aceleiași familii

Prezentul proiect de lege, care se va numi „**Legea recunoștinței între generații**” are menirea de a reglementa în mod clar și fără echivoc, raporturile juridice reciproce dintre rudele în linie dreaptă, respectiv între copii și părinți, copii și bunici, copii și străbunici din aceeași familie, atât sub aspect moral cât și sub aspect material, al drepturilor și obligațiilor stabilite prin lege.

Necesitatea unui astfel de demers s-a născut din analiza contextului actual în care se află societatea românească, în care **familia** - ca nucleu de bază al societății - este supusă unor profunde și nedoreite perturbații asupra unității și solidarității necesare asigurării existenței și continuității în spațiul național românesc.

Declarația universală a drepturilor omului definește, la art. 16, familia ca „element natural și fundamental al societății”, recunoscând, totodată, dreptul acesteia la ocrotire din partea societății și a statului.

Orice om are dreptul la un nivel de trai care să-i asigure sănătatea și bunăstarea lui și familiei sale, cuprinzînd hrana, îmbrăcămîntea, locuința, îngrijirea medicală, precum și serviciile sociale necesare; el are dreptul la asigurare în caz de șomaj, boală, invaliditate, văduvie, bătrînețe sau în celelalte cazuri de pierdere a mijloacelor de subsistență, în urma unor împrejurări independente de voința sa (Articolul 25.1. din Declarația universală a drepturilor omului).

Potrivit art. 48 alin. (1) din Constituția României: „Familia se întemeiază pe căsătoria liber consumată între soți, pe egalitatea acestora și pe **dreptul și îndatorirea părinților** de a asigura creșterea, educația și instruirea copiilor”

Potrivit art. 258 din Noul Cod Civil: Familia se întemeiază pe căsătoria liber consumată între soți, pe egalitatea acestora, precum și **îndatorirea părinților** de a asigura creșterea și educarea copiilor lor. Familia are dreptul la ocrotire din partea societății și a statului.

Orice persoană are îndatoriri fată de colectivitate, deoarece numai în cadrul acesteia este posibilă dezvoltarea liberă și deplină a personalității sale. (Articolul 29.1. din Declarația universală a drepturilor omului).

Unitatea dintre drepturile și obligațiile reciproce, între repartizarea avantajelor și poverilor economice, sociale, culturale și morale constituie fundamental solidaritatea între generații.

Se știe că, atât în țările dezvoltate economic, cât și în majoritatea țărilor în curs de dezvoltare, ponderea persoanelor vârstnice în structura populației crește într-un ritm rapid, ceea ce va determina importante schimbări asupra dezvoltării socio-economice în diverse regiuni ale globului.

Este unul din motivele pentru care, anul 2012 a fost declarat de catre Consiliul Uniunii Europene și de Parlamentul European drept **“Anul european al îmbătrânirii active și al solidarității între generații”**.

Îmbătrânirea populației atrage, inevitabil, și îmbătrânirea forței de muncă, ceea ce presupune o adaptare a economiei, a pieței muncii și, nu în ultimul rând a legislației care vizează persoanele vârstnice.

Marea migrație a forței de muncă tinere din România, spre state din vestul Europei, îndeosebi după aderarea țării noastre la Uniunea Europeană, are un impact economic, social și uman incalculabil, **efectele negative** încep deja să se manifeste, cu deosebire **asupra persoanelor vârstnice**, aflate la capăt de drum, fără putere și, în cele mai multe cazuri bolnave și lipsite de sprijinul și afecțiunea copiilor sau a nepoților.

Sunt tot mai numeroase cazurile de bătrâni abandonati în România, care nu invocă neapărat lipsa mijloacelor materiale pentru subzistență, dar care nu au mai fost vizitați de copii sau de nepoți de ani de zile.

Este vorba de un nou tip de abandon de care suferă persoanele vârstnice, **abandonul emoțional**, temă pe care ar trebui să o abordăm nu numai din punct de vedere sociologic, ci și din punct de vedere legislativ.

În opinia unor specialiști din statele cu speranță de viață ridicată, care studiază fenomenul de îmbătrânire a populației, coroborat cu mobilitatea masivă a forței de muncă tinere, nu ar fi lipsit de logică chiar posibilitatea de a se reglementa aceste raporturi între generațiile din aceeași familie, **prin contract**, în care să fie stipulate drepturile și obligațiile reciproce.

Ne aflăm într-o lume în care **normele morale** se dovedesc a nu mai fi suficiente pentru a crea obligații reciproce între oameni, nici chiar între membrii aceleiași familiilor, dezumanizarea sub influența banilor, egoismul și lupta pentru dobândirea averilor create prin munca părinților și bunicilor, determinându-i pe tineri să uite că au și obligații, nu numai drepturi.

Constatăm cu tristețe că, deși se recunosc gravele probleme cu care se confruntă persoanele vârstnice din țara noastră, pe măsură ce se adoptă noi acte normative din domeniul familiei, se ignoră problemele acestora, sau se lasă la aprecierea unor instanțe de judecată să decidă, **dacă este cazul** să oblige copiii, sau nepoții, după caz, să participe la întreținerea bunicilor.

Noul Cod Civil are prevederi ambiguë referitoare la obligația legală de întreținere a părinților, respectiv a bunicilor, obligație ce ar trebui să revină copilului major, apt de muncă și care realizează venituri, nu este reglementată expres în lege.

Nu la fel de ambiguă este prevederea din Noul Cod Civil, aprobat prin asumarea răspunderii Guvernului în anul 2011, care a preluat și prevederile din Codul Familiei, atunci când stabilește **drepturile la moștenire**.

Reamintim faptul că, aplicarea de reale tratamente copilului minor sau abandonul acestuia de către părinti, se pedepsește cu închisoarea, conform Codului Penal, mergând până la decăderea din drepturile părintești.

Oare, a avea grija unui bătrân cu pensie și cu diverse proprietăți, este mai grea decât creșterea și educarea unui copil până la vîrstă de 26 de ani, fără venituri și fără proprietăți, sau e vorba de o discriminare? Atunci de ce să privim diferit cele două perioade din viața unui om?

Prin prezenta propunere legislativă se urmărește tocmai corectarea acestei discriminări pe criterii de vîrstă, instituind un raport echitabil și firesc între drepturile și obligațiile reciproce ale diferitelor generații din interiorul aceleiași familiilor.

Față de cele arătate, vă supunem spre dezbatere și aprobare prezenta propunere legislativă, care să se numească „**Legea recunoștinței între generații**”.

În numele inițiatorilor: Dumitru Gherman

Lista de semnături pentru „Legea recunoștinței între generații”

Nr.crt.	Numele și prenumele	Partidul	Semnătura
1			
2	SIMONIS ALFRED	PSD	
3	DUMITRU GHEORGHE	P.S.D.	
4	IORDACHE Florin	PSD	
5	BODOLOCĂ NICOLAE	PSD	
6	CIRCUAN DAN	PSD	
7	NITA' NICU	P.S.D.	
8	BRAN IOANA	PSD	
9	PRUNARIU ALEXANDRA	PSD	
10	BOBEC VALENTIN	PSD	
11	BABEŞ RADU	PSD	
12	MĂNĂSTIROVĂ ROXANA	PSD	
13	MOHACI MIHAI	PSD	
14	BOGDAN GHORGHIU	PSD	
15	ROTIANĂ IOAN SOARE	PSD	
16	GARNA MIRIAM	PSD	
17	ZAMFIRA CATALIN	PSD	
18	NEGRU EUGEN	PSD	
19	POPĂ OVIDIU	PSD	
20	PILĂ DĂNUȚ	PSD	
21	COCOS VASILIU	PSD	
22	SARAYADU BLERIUS	PSD	
23	POP ANDREI	PSD	
24	HIVAN CIAMULIU	PSD	
25	COLBAGĂ MARICELA	PSD	
26	CĂLIN ION	PSD	
27	ȘTANCU FLORIN	PSD	
28	TANASESCU ALINA ECATERINA	PSD	

29.	BURCIU CRISTINA	PSD
30	THE CORNELL	PSD
31.	STAN DIORU	PSD
32	CIOCARA ANDREEA	PSD
33.	IONAȘ MIHAI - IONEL	PSD
34	MOLBAN CARMEN	PSD
35.	HINU CRISTINA ELENA	PSD
36	BOBOCE ROBICA	PSD
37	LAPĂR SORIN	PSD
38	PĂPUȘ NICOLESCU SEBESTIAN	PSD
39	VASILE CIFCA	PSD
40	ROTARU RAZVAN	PSD
41.	AOIU TAMARA	PSD
42	BUSAI MARIUS OTILIU	PSD
43.	AXINTE VASILE	PSD
44.	GAVRĂCĂNEA	PSD
45	FLORIU IONEL	PSD
46	SOTCAN THEODORA	PSD
47	ROZCA LUCERIA	PSD
48.	HĂRĂTAN ELENA	PSD
49	POPA FLORIN	PSD
50	BOGDANU EGOR	PSD
51	KOCULUSCU MIRCEA	PSD
52	FLOREA DOMITIAN	PSD
53	BAKCIWOSKI NICOLAE	PSD
54	HISLER SEBESTIEN	PSD
55	TINTOREO NATALIA ELINA	PSD
56	TOREA INES	PSD
57	LUPASCU COSTEL	PSD
58	Yelenia NICOLE	PSD
59	NOMIȚ ANGELUȘCO	PSD
60	VRZA MIHAIȚA	PSD

61	DEP TABUGAN IONI	ALDE
62	Stavoliub Adnagl	MEN
63	VERGINTOWIUS SOLIN	PSD
64	NICOLAEAN EVGEN	P.S.D.
65	GILIA CRISTINA	PSD
66	HALIU NICUSOR	P.S.D.
67	SERBAN CIPRIAN	PSI
68	BALINT LIVIU IOAUA	PSD
69	TODOR ASRIM	P.S.D.
70	GEORGESCU NICOLAE	P.S.D.
71	TRIPĂ FRANCIMA	PSD
72	BONTEA VLAD.	PSD
73.	TEIS ALINA	PSD
74	PETRECA GABRIEL	PSD